

Σύνοψη

Η φετινή, τέταρτη έκδοση της έρευνας EY Attractiveness Survey Ελλάδα επιβεβαιώνει ότι, σε ένα περιβάλλον γεωπολιτικής αναταραχής και αυξημένης αβεβαιότητας, η χώρα μας πέτυχε να διατηρήσει και να ενδυναμώσει τη θετική πορεία των τελευταίων ετών.

Τρία κεντρικά ζητήματα διαμορφώνουν σήμερα τις επενδυτικές αποφάσεις των επιχειρήσεων στην Ευρώπη: η στροφή προς τη βιώσιμη ανάπτυξη, η διαρκώς εντεινόμενη έμφαση στην τεχνολογία και η αναζήτηση καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού.

Οι επιδόσεις της κάθε χώρας στους κρίσιμους αυτούς τομείς θα καθορίσουν σε μεγάλο βαθμό την επιτυχία τους στην προσέλκυση επενδύσεων και, κατ' επέκταση, τον ρυθμό με τον οποίο θα αναπτυχθούν τις επόμενες δεκαετίες. Είναι εξαιρετικά θετικό ότι η Ελλάδα, τα τελευταία χρόνια, έχει θέσει τα ζητήματα αυτά σε πρώτη προτεραιότητα.

Παναγιώτης Ι. Κ. Παπάζογλου
Διευθύνων Σύμβουλος
EY Ελλάδος

Τέσσερις ισχυρές τάσεις επηρέασαν τις επενδυτικές αποφάσεις στην Ευρώπη το 2021: η επέλαση της ψηφιακής τεχνολογίας, η στροφή προς τη βιώσιμη ανάπτυξη, η αναζήτηση κατάλληλα εκπαιδευμένου ανθρώπινου δυναμικού και οι συνεχιζόμενες διαταραχές στις παγκόσμιες εφοδιαστικές αλυσίδες. Οι επενδύσεις στην Ευρώπη κατέγραψαν μια ισχυρή ανάκαμψη μετά την ισχυρή πτώση του 2020, αλλά με σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ χωρών και τομέων της οικονομίας. Ωστόσο, ο πόλεμος στην Ουκρανία και οι οικονομικές κυρώσεις κατά της Ρωσίας φαίνεται να επηρεάζουν αρνητικά τη βραχυπρόθεσμη ελκυστικότητα της Ευρώπης ως επενδυτικό προορισμό και να θέτουν σε αναστολή αρκετά επενδυτικά σχέδια.

5% αύξηση του αριθμού ΑΞΕ στην Ευρώπη το 2021

Δεύτερη καλύτερη επίδοση της Ελλάδας στις ΑΞΕ σε ένα δύσκολο περιβάλλον

Στο περιβάλλον αυτό, σύμφωνα με τα στοιχεία του European Investment Monitor, ο αριθμός των ΑΞΕ στην Ελλάδα το 2021, παρότι μειωμένος σε σχέση με το 2020, ήταν ο δεύτερος υψηλότερος από το 2000, κατατάσσοντας τη χώρα στην 26^η θέση μεταξύ των 51 χωρών που συμμετέχουν στην ευρωπαϊκή έρευνα. Αθροιστικά, οι επενδύσεις της τελευταίας διετίας αντιπροσωπεύουν το 24% του συνόλου των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία 22 χρόνια.

2^η καλύτερη χρονιά για την Ελλάδα το 2021 σε αριθμό επενδύσεων, από το 2000

Συνεχίζεται η βελτίωση της ποιοτικής σύνθεσης των επενδύσεων

Το 2021, εντάθηκε η στροφή προς επενδύσεις με υψηλή προστιθέμενη αξία. Με βάση το είδος της δραστηριότητας όπου κατευθύνονται οι επενδύσεις, το 30% των ΑΞΕ στην Ελλάδα, το 2021, έναντι μόλις 4% μεταξύ 2000 και 2020, και 7% στο σύνολο της Ευρώπης το 2021, αφορά επενδύσεις σε κεντρικά γραφεία επιχειρήσεων (headquarters). Στη δεύτερη και τρίτη θέση βρίσκονται αντίστοιχα οι βιομηχανικές δραστηριότητες (20%) και οι δραστηριότητες logistics (17%). Με βάση τους κλάδους της οικονομίας, στην κορυφή της κατάταξης βρίσκονται η αγροδιατροφή (20%), οι μεταφορές και τα logistics (20%) και οι υπηρεσίες λογισμικού και πληροφορικής (17%), τρεις κλάδοι που συνδέονται με σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα της ελληνικής οικονομίας: την ποιότητα των αγροτικών της προϊόντων, τη γεωγραφική της θέση και τις δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού της.

Αθροιστικά, οι επενδύσεις της τελευταίας διετίας αντιπροσωπεύουν το

24% του συνόλου των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν τα **22** χρόνια τελευταία

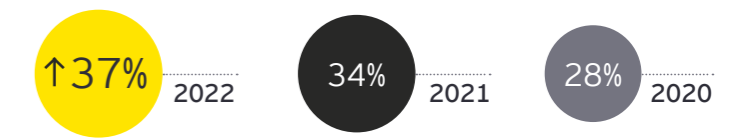
Αυξάνεται η διάθεση για επενδύσεις και η αισιοδοξία για το μέλλον

Η έρευνα της EY για την Ελλάδα διεξήχθη σε ένα δείγμα 250 στελεχών ξένων επιχειρήσεων μεταξύ 15 Μαρτίου και 15 Απριλίου, κατά το διάστημα, δηλαδή, που είχαν ενταθεί οι ανησυχίες για τις συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία. Σύμφωνα με την έρευνα, το ποσοστό των εταιρειών που σχεδιάζουν να επενδύσουν, ή να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους στη χώρα μας, στη διάρκεια του επόμενου χρόνου, παρά τις δύσκολες γεωπολιτικές συνθήκες, αυξήθηκε για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, φτάνοντας στο 37%, από 34% πέρσι και 28% το 2020. Ωστόσο, οι συνέπειες του πολέμου στην ψυχολογία των επενδυτών είναι εμφανείς, καθώς μία στις τρεις επιχειρήσεις (32%) δήλωσε ότι έχει καθυστερήσει τα άμεσα επενδυτικά της σχέδια μέχρι το 2023, ή και αργότερα.

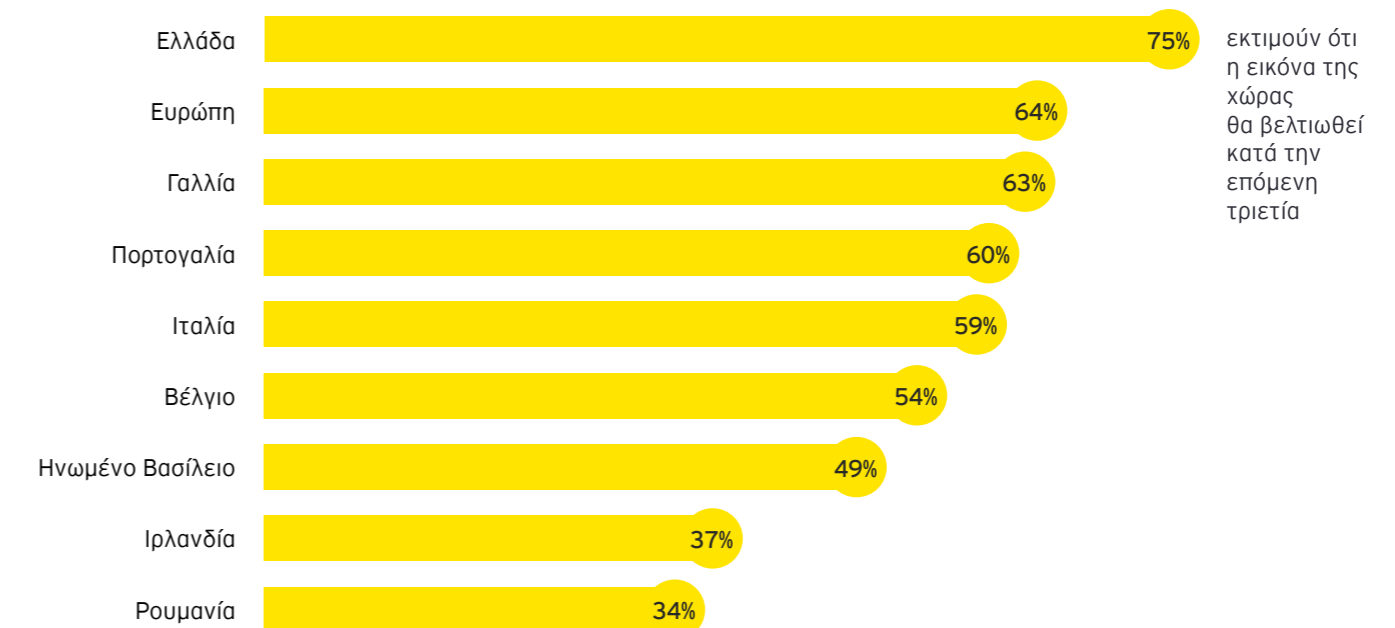
Την ίδια ώρα, 58% των συμμετεχόντων στην έρευνα δηλώνουν ότι η άποψή τους για την Ελλάδα ως ένα μέρος όπου η

επιχείρησή τους θα μπορούσε να αναπτύξει ή να επεκτείνει τις δραστηριότητές της, έχει βελτιωθεί κατά τον τελευταίο χρόνο, ποσοστό οριακά μειωμένο έναντι του 2020 (62%), ενώ τρεις στους τέσσερις επενδυτές (75%), εκτιμούν ότι η ελκυστικότητα της Ελλάδας θα βελτιωθεί στα επόμενα τρία χρόνια, ποσοστό που κατατάσσει την Ελλάδα στην πρώτη θέση μεταξύ των υπό σύγκριση χωρών, αλλά και συγκριτικά με το σύνολο της Ευρώπης (64%).

Επιχειρήσεις που σχεδιάζουν να αναπτύξουν ή να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους στην Ελλάδα κατά τον επόμενο χρόνο

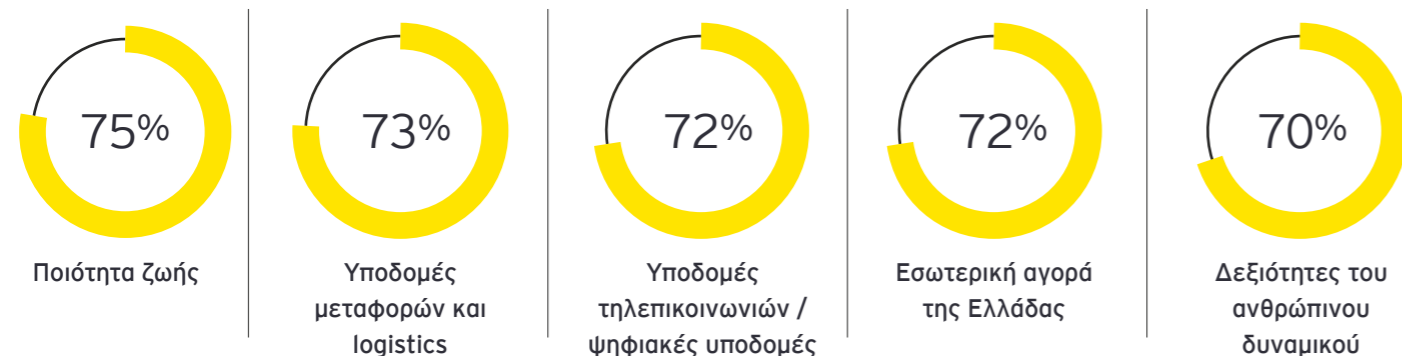
Attractiveness Survey 2022: σύγκριση με άλλες χώρες

Συγκριτικά πλεονεκτήματα και αδύναμα σημεία της χώρας

Η ποιότητα ζωής (75%), οι υποδομές μεταφορών και logistics (73%), οι υποδομές τηλεπικοινωνιών / ψηφιακές υποδομές (72%), η εσωτερική αγορά της Ελλάδας (72%), καθώς και οι δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού (70%), αναδεικνύονται στα ισχυρά χαρτιά της ελκυστικότητας της χώρας. Στον

αντίποδα, η ευελιξία της εργατικής νομοθεσίας, η γεωπολιτική θέση της χώρας μας, το εκπαιδευτικό σύστημα και η πρόσβαση σε χρηματοδότηση και διαθεσιμότητα κεφαλαίων χαρακτηρίζονται ως ανασταλτικοί παράγοντες.

Ψήφος εμπιστοσύνης στις επιμέρους πολιτικές για την ελκυστικότητα

Θετικές και σημαντικά βελτιωμένες σε σχέση με τα τελευταία χρόνια είναι οι απόψεις της επενδυτικής κοινότητας σχετικά με τις ακολουθούμενες πολιτικές για τη βελτίωση επιμέρους πτυχών της ελκυστικότητας της χώρας. Το εύρημα αυτό δείχνει να επιβεβαιώνει ότι οι επενδυτές αποδίδουν τη βελτίωση της εικόνας της χώρας στην εφαρμογή συγκεκριμένων πολιτικών και όχι πλέον στη χρονική συγκυρία και τη λήξη της περιόδου αβεβαιότητας που προκάλεσε η οικονομική κρίση. Συγκεκριμένα, θετικά αξιολογούνται οι πολιτικές για την προσέλκυση επιχειρήσεων (81%), την προσέλκυση ανθρώπινου δυναμικού (78%), την προσέλκυση καινοτόμων δραστηριοτήτων (75%), την προσέλκυση κεφαλαίου (65%), την προσέλκυση κεντρικών γραφείων και κέντρων λήψης αποφάσεων (58%) και τη δημιουργία κέντρων ανταγωνιστικότητας & κόμβων παγκόσμιας εμβέλειας (55%).

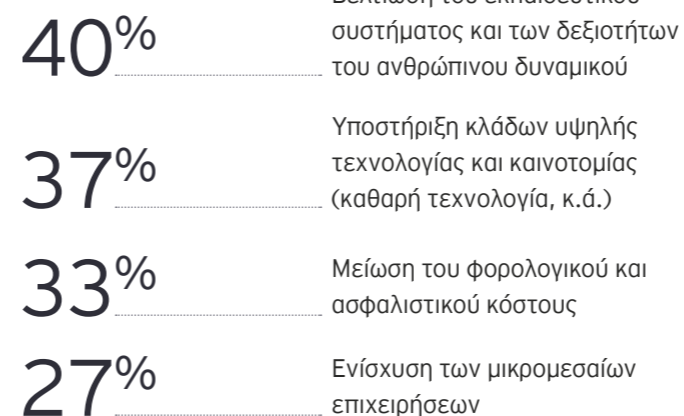

Βιώσιμη ανάπτυξη, τεχνολογία και ανθρώπινο δυναμικό

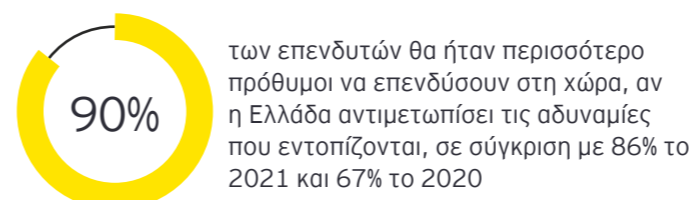
Οι συμμετέχοντες στην έρευνα αξιολόγησαν, επίσης, την Ελλάδα με βάση μια σειρά από κριτήρια που συνδέονται με τη βιώσιμη ανάπτυξη, την τεχνολογία και το ανθρώπινο δυναμικό, τρεις από τους σημαντικότερους παράγοντες που επηρεάζουν σήμερα τις επενδυτικές αποφάσεις. Σε όλους τους επιμέρους τομείς, η πλειοψηφία των ερωτώμενων εκτιμά ότι οι επιδόσεις της Ελλάδας είναι εφάμιλλες, ή και καλύτερες, σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Ωστόσο, σε αρκετούς τομείς, υπάρχουν και σημαντικά μειοψηφικά ποσοστά των ερωτώμενων που θεωρούν ότι οι επιδόσεις της χώρας υστερούν των αντίστοιχων ευρωπαϊκών, υπενθυμίζοντας τον σκληρό ανταγωνισμό και τις προσπάθειες που καταβάλλουν όλες οι ευρωπαϊκές χώρες για την προσέλκυση επενδύσεων.

Τομείς προτεραιότητας

Οι επενδυτές εκτιμούν ότι, για να βελτιώσει τη θέση της, η Ελλάδα πρέπει να επικεντρωθεί στη βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος και των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού (40%), την υποστήριξη των κλάδων της καινοτομίας και της υψηλής τεχνολογίας (37%), τη μείωση της φορολογίας (33%) και την ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (27%).

Τέλος, το 90% των επιχειρήσεων, έναντι 86% πέρσι και 67% πριν δύο χρόνια, αλλά και το 83% των μη εγκατεστημένων στην Ελλάδα επιχειρήσεων, δηλώνουν ότι θα ήταν περισσότερο πρόθυμες να επενδύσουν στη χώρα αν η Ελλάδα ξεπεράσει τις αδυναμίες που καταγράφονται.

Το εν λόγω υλικό έχει δημιουργηθεί για σκοπούς γενικής πληροφόρησης και δεν προορίζεται για χρήση ως λογιστική, φορολογική, νομική ή άλλη επαγγελματική συμβουλή. Παρακαλούμε επικοινωνήστε με τους συμβούλους σας, για εξειδικευμένη καθοδήγηση.

